

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

PR. 468/26.11.20
CSN

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 08/2-8074 din 17.12.2020

La nr. 468 din 26.11.2020

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 2 (două) file.

Director

Ruslan FLOCEA

Ex: Carbuni Daniela, Tel. 0 22 257421

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
P.D.P. Nr.	2898
"21"	12 2020
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO20/7013 din 15.12.2020

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autori nemijlociți sunt Deputații în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-10 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie nu a fost publicat, ceea ce constituie o abatere de la prevederile legale cu privire la transparența procesului de elaborare a deciziilor, stabilite la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008.

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

Prin urmare, deși rigorile de transparență decizională au fost respectate parțial, fiind omise prevederile art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008, părțile interesate au avut acces la proiect și materialele aferente acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative scopul proiectului de lege este modificarea art.37 alin.(3) și art.38 din Legea nr.219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, întru prelungirea termenului de preluare integrală a atribuției de restabilire a ordinii publice din activitatea Poliției, stabilită la art.21 alin.(1) lit.b) din Legea nr.320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prevederile proiectului servesc scopului declarat de către autor în nota informativă.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele Inspectoratului General de Carabinieri și afectează în mod direct activitatea Inspectoratului General al Poliției, din a cărei competență, de la 01.01.2021, urma să fie lichidată atribuția de restabilire a ordinii publice. Interesul promovat de autor nu contravine interesului public, dar contribuie la asigurarea prestării serviciilor publice de calitate.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

În nota informativă sunt prezentate condițiile care au precedat elaborarea proiectului, scopul, precum și finalitățile urmărite de autori.

Urmare examinării argumentelor enunțate în nota informativă, constatăm expunerea sumară a raționamentelor enunțate, acestea nefiind însoțite de date statistice concludente și probatorii.

Totodată, lipsa publicării pe pagina web oficială a autorității administrative din subordinea MAI, a rapoartelor de monitorizare a implementării Strategiei de reformare a Trupelor de Carabinieri pentru anii 2017 – 2020, rapoartelor de monitorizare a planului de activitate a autorității publice pentru anii 2017 – semestrul I 2020, contravine prevederilor art.7 alin.(1) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, care statuează că „*Autoritățile publice sînt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a*

asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, inclusiv prin: a) diseminarea informației referitoare la programele (planurile) anuale de activitate prin plasarea acestora pe pagina web oficială a autorității publice [...]".

Reieșind din cele expuse supra, consemnăm că, deși argumentele prezentate nu pot fi probate din lipsa transparenței decizionale și încălcării prevederilor Legii nr.239/2008 și art.20 din Legea 82/2017, exigențele stabilite de art.30 din Legea nr.100/2017 au fost generic respectate.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) *fundamentarea economico-financiară*".

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]".

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul de act normativ cu privire la modificarea Legii nr.219/2018, reglementează activitatea Inspectoratului General de Carabinieri, care urmează să preia integral atribuția de restabilire a ordinii publice din competența Inspectoratului General al Poliției, iar normele înaintate în proiect urmăresc amânarea transferului de competență în domeniul restabilirii ordinii publice pînă la 01.01.2022.

Conform notei informative soluția prezentată de autor este determinată de consecințele situației pandemice, care au tergiversat unele procese, și lipsa perioadei de tranziție alocată Inspectoratului

General de Carabinieri în pregătirea personalului pentru prestarea serviciilor publice calitative.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul actului normativ supus expertizei anticorupție a fost elaborat de către un grup de Deputați în Parlament în scopul modificării art.37 alin.(3) și art.38 din Legea nr.219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, urmărind amânarea transferului integral al atribuției de restabilire a ordinii publice din competența Inspectoratului General al Poliției, de la 01.01.2021 la 01.01.2022.

Proiectul respectă parțial rigorile de transparență decizională, fiind omisă executarea prevederilor art. 8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei. Nota informativă corespunde exigențelor statuate la art.30 al Legii nr.100/2017, prezentând argumente ce indică necesitatea modificărilor înaintate în proiect.

Normele proiectului sunt conforme interesului public, nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului și nu conțin factori și riscuri de corupție.

15.12.2020

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Daniela Carbuni , Inspector superior

